

Udarna sila nemške ofenzive začela pojemati

VELIKA RUSKA OFENZIVA SE JE ŽE ZAČELA

Poročila iz Berlina javljajo o "predigri" na latvijski fronti, kjer je stopila v boj armada 270,000 mož

LONDON, sobota, 23. dec. — Berlinski radio je senci poročal, da se je velika ruska zimska ofenziva že začela, in sicer da se je v Latviji, kjer je obkoljenih 30 nacijskih divizij, pričelo z operacijami "velikopoteznega značaja" 270,000 mož Rdeče vojske, ki je posebno opremljena za zimsko vojskovanje.

Berlin operacije v Latviji označuje kot "predigro" za splošno zimsko ofenzivo Rdeče vojske.

Poročilo iz Moskve

Brzjavno poročilo, ki je došlo iz Moskve danes zdaj zjutraj, tudi pravi, da se je na dolgi vzhodni fronti ruskova vojska začela gibati. Močne sovjetske patrulje so v terenu, kjer je živo srebro padlo pod ničlo, začele s sondiranjem nemških pozicij. Opozarja se, da so Rusi v preteklosti izvovali svoje največje vojaške ušepe v času trde zime.

Rdeča vojska je dobila zimsko opremo in v akciji so zopet bodo oblečeni smučarji. Tanki so pripravljeni za zimsko vreme in velike mase vojaštva so zavzele svoje pozicije na strategičnih postojankah.

(Dalej na 3. strani)

Kratke vesti

NEMSKA LINIJA V ITALIJI ZLOMLJENA

RIM, 22. decembra. — Nemški odpor severovzhodno od Faenze se je zrušil, nakar so kanadske čete udarile preko reke Senio in zavzele trg Bagnacavello.

BELGIJCI BEZIJO, AMPAK NE V PANIKI

NEKJE V BELGIJI, 22. decembra. — Belgiski civilisti bežijo pred četami nemške vojske, kakor so leta 1940, ko so nacija vdrli v Belgijo. Toda to pot se promet vrši na dve strani. Protiv nemškim silam se pomikajo ogromne množine moščev in materijala, in na obrazih bežečih civilistov se bere zaujanje, da nemško prodiranje ne bo dolgo trajalo.

POROKA

Poročila sta se M. M. 1/c Frank Dacar, sin Mr. in Mrs. Frank Dacar, 1175 E. 173 St., in Miss Dorothy Eichhorn, 20190 Goller Ave. Ženin je prišel na dopust ter se vrne na svoje službeno mesto dne 27. decembra. Novoporočencema čestitamo in želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

VNADI IN PRIČAKOVANJU, da se na zemljo kmalu zopet vrneta mir in dobra volja, in da bo blagovest božiča postala nepisana postava za vse ljudi na svetu, želimo veselje in zadovoljne praznike vsem našim naročnikom, sotrudnikom in prijateljem.

Uredništvo, uprava in zastopniki "Enakopravnosti"

**In mir ljudem
na svetu**

Skoraj dve tisočletji kroži med človeštvo zgodba o betlehemskega otroku, ki naj bi prinesel na zemljo mir. Dve tisočletji že ponavljamo svetonočni obred in poslušamo božično pesem o miru.

Toda zgodba o miru in sreči se ni uresničila. Ljubezen in mržnja, ki taborita v človekovem srcu, bijeta večni boj na življenju in smrt in zopet je zmaga mržnja. Zopet je mržnja pomračila človekov um. Nikdar še niso bile besede ljubezen, svoboda, civilizacija, tako lahko miselno rabljene za pojme, ki pomenijo njihovo nasprotje.

Božji klic o miru je zamrl, še preden je mogel priti do zemlje, do mest in vasi do ljudskih domov in do človeškega srca. Zamrl je v vojni vihri in le malo jih je, ki so ga slišali.

Težko bi bilo prešteti milje, koder se razprostirajo poljane smrti. Težko bi bilo prešteti ljudi, ki so ob tem svetem večeru brez toploga ognjišča, brez svojcev in brez domovine ...

Dvetisoč let že čaka človeštvo, da se uresniči preročevanje o betlehemskega otroku in da zavlada na zemlji mir. A kakor v zasmeh plapolajo danes preko vse zemlje zahteve največjega boga vseh časov—boga Marsa. Kakor v zasmeh se danes na Sveti noč, zliva z božično pesmijo o miru bojna pesem tisočev, pripravljenih na nove ofenzive.

Kakor ljubeča se brat in sestra hodita po svetu mir in pravičnost, roko v roki. Kjer ni enega, tam se tudi drugi ne more udomačiti. Mi pa hočemo mir brez pravičnosti, zato je naš glas po miru glas vpijočega v puščavi ...

Ali slišimo? Ne svetonočne pesmi o miru in sreči, marveč jok in stok ljudskih množic širom zemeljske obale, po katerih pada neusmiljeni bič vojne ...

Ali nismo skrivi vsi, do poslednjega človeka? Vsi smo se zavili v nepremočljive plašče svoje sebičnosti in pozabili, da smo vsi do poslednjega človeka odgovorni za vse, kar se dogaja okoli nas.

Sveta noč

Sveta noč v hišici beli za goro:
pesem nikoli izpeta.
roža vonjiva in čudežno lepa,
z zaro nebeško odeta.

Angel bel, lučka nad jaselcami
toplo se v sanje utrinja.
Niz vernih misli in rosnih oči ...
Vsega se duša spominja.

V bele hišice Jezuščka sprejmejo
vse bolj lepo, po domače.
Ne tako hladno in tuje, brez duše,
kakor te mestne palače ...

Sveta noč v hišici beli za goro
— v temi slonim, prisluškujem — :
pesem in roža — mladost in ljubezen —
tihi za njima žalujem ...

Mirko Kunčič.

Načrt za odognja razdejano naselbino

John Howard, direktor mestne načrtne komisije, je te dni objavil več načrtov, v katerih so podane sugestije za predelavo in uredivitev ulic v slovenski naselbini, ki so bile razdejane v požarni katastrofi, ki jo je povzročila eksplozija plinskih tankov.

Eden teh načrtov predvideva zgradbo tri akre obsegajočega modernega igrišča v sredini uničene naselbine, ki bi stalo \$40,00, okrog igrišča pa naj bi se zgradili moderni domovi. Ceste, ki bi bile odprte samo za potniški promet, bi imele obliko podkvev, in majhne parcele s 30 čevljimi fronta, bi se nadomeščila z obsežnejšimi parcelami.

Razume se, da skozi bi se sprevzel tak moderen načrt za preuredbo razdejane naselbine, bi se moral sorazmerno znižati število stanovalcev. Po tem načrtu bi se na E. 61 in E. 62 severno od St. Clairja zgradili domovi za 60 do 100 družin medtem ko je pred požarom v naselbini bilo 150 družin.

Mr. Howard je izdelal še en bolj preprost načrt, ako naj bi se naselbina pre redila, in kaj se bo končno napravilo, je odvisno od lastnikov zemljišč. Tozadovno se bodo vršile seje in posvetovanja, in kakor bo odločila večina prizadetih lastnikov, tako se bo pač naredilo.

Nov grob

JOSEPH J. YERICK

Kot smo včeraj že poročali, je bil ustreljen, ko je zalobil vložnika v stanovanju nad gostilno, kjer je delal kot bartender, Joseph J. Yerick (Jerič), star 24 let. Stanoval je na 730 E.

157 St. Rojen je bil v Clevelandu, kjer zapušča žalujoče starše Antonia in Frances, rojeno Ižanc, pet bratov Sgt. Rudolph, Sgt. Martin, Pfc. Louis, ki se vsi nahajajo onstran morja, Johna in Victorja, dve sestri Mary, poročeno Beinke, in Josephine, poročeno Starman. Bil je član društva Janeza Krstnika št. 71 A.B.Z. Po-

greb se bo vršil v torek ob 9.

Urzutrije in pogrebne zavoda August F. Svetek, 478 E.

152 St., v cerkev sv. Marije Vnebovzetje in nato na Calvary pokopališče.

* * *

Na dopust je prišel G. M. 3/c

Frank Hlad, sin Mrs. Mary

Hlad, 6532 Metta Ave., kjer ga

prijatelji lahko obišejo.

* * *

Najlepša božična in novoletna

na voščila pošilja nekje iz Francije, poznani bivši Collinwood-

čan Louis Elovlar, ki je sedaj v službi Strica Sama.

152 St., v cerkev sv. Marije

Vnebovzetje in nato na Calvary pokopališče.

* * *

Slovenci zahtevajo, da se gen. Roatta

posodi na zatožno klop kot vojni zločinec

WASHINGTON. — Glasom poročila, ki ga je prejel Urad za vojne informacije, je jugoslovanski svobodni radio objavil zahtevo slovenskih časopisov, da se generala Roatta posodi na zatožno klop kot vojni zločinca.

Jugoslovanska telegrafska agencija javlja, da je delo za popravilo pristaniških naprav v Dalmaciji, katere je uničil sovražnik, navzdrži velikemu posojilku manjkajoči živeža in tehničnih pripomočkov, v polnem razmahu.

Slovenski listi pravijo v zvezi s poročili iz Rima, da je bil gen. Roatta obtožen kot političar, ki je ob 1. 1925 dalje aktivno podpiral fašizem, da imajo Slovenci izravnati z njim "povsem drugačne račune."

"Kot vojaški poveljnik v Sloveniji in Dalmaciji pod italijanskim okupacijom je on zadal rane,

kil se ne bodo tako kmalu zace-

line," pravijo slovenski časopisi.

"Mi zahtevamo, da se ga posa-

di na zatožno klop, ne radi nje-

niku in Šibeniku.

Popravilo dalmatinških prista-

nih je v teku

Jugoslovanska telegrafska agencija javlja, da je delo za popravilo pristaniških naprav v Dalmaciji, katere je uničil sovražnik, navzdrži velikemu posojilku manjkajoči živeža in tehničnih pripomočkov, v polnem razmahu.

V Splitu se je popravilo dvo-

je pomolov, v Zadru se je po-

stavilo v delovno stanje 350

metrov obale, v luki Kastel Se-

curec je mogoče sprejemati

ladje do 10,000 ton in rehabili-

tacijsko delo se vrši v Dubrov-

niku in Šibeniku.

Delavca oropana

Snoči sta bila na E. 65 St. in

Cedar Ave. napadena dva delav-

ca, ki sta se vračala z dela, in

širje roparji so jima vzeli \$20

in plačilne čeke za \$125.

Podružnica št. 48 SANS bo

božični dan, 25. decembra

priredila v Slov. del. domu na

Waterloo Rd. plesno veselico,

katere česti dobiček je name-

njen za takojšnjo pomoč naše-

mu narodu v domovini. Rojaki

in rojakinje so zvabljeni, da se

udeležijo v čim večjem štev-

ilu, in starši so prošeni, da tu-

di svojim sinovom in hčeram

priporočijo, da jo posetijo,

mesto da bi kje druge iskali

zabave. Za ples bo igral Vad-

nalov orkester.

Nadaljnje mestne

novice boste našli na 3. strani

današnje izdaje.

Načrt za odognja razdejano naselbino

naselbino

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

by Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

(Po raznasalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50

For Half Year — (Za pol leta) 3.50

For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50

For Half Year — (Za pol leta) 4.00

For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00

For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,

Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEMŠKA PIRAMIDA

II.

Zanimivo je študirati glas, zadržanje in izraz Nemca, ki stoji mirno pred svojim višnjem. Nobenega nezadovoljstva ni v njegovem zadržanju; nasprotno, neko nervozno dopadajenje mu izžareva iz obraza in iz zavesti, da bo lahko izvršil zapoved. S svoje strani pa občuti višji zadoščenje, ker lahko igra vsemogočnega; istočasno pa tudi, da bi izkazal neko gotovo milost. Ko je nekdo prilezel že zelo visoko na piramido in že lahko od blizu občuje podplate—cesarja ali fireja—tedaj šele možakar prav za prav spozna, da ima življenje vendarle neko vrednost. Tu se še popolnoma izživi vsa nemška servilnost. Na tej stopnji postane Nemec 100% kimovec, ki zaploska tudi, če je firer samo kihnil.

Kjer koli je zbranih nekaj Nemcev, je potrebna policijska pomoč za vzdrževanje reda. Ko sem bil prvič na Angleškem, sem pred vrati nekega avtobusa zapazil urejeno vrsto kakih 30 oseb. Ti ljudje so potrežljivo čakali, da se bodo vrata odprila. Vse to se je dogajalo v najlepšem miru in brez vsake policijske sence. V Ameriki je železniški sprevodnik pomčnil potnikom—Nemčiji je njihov poveljnik. Ko tam zahteva vozne listke, je ves svet prepričan, da ima pred seboj jetniškega čuvanja. Ko takle sprevodnik pregleduje kak posebni listek, se potnik počuti, kakor da bi bil v rokah tajne policije. Če pa nesrečnež pokaže napačni listek, potem je njegovo duhovno stanje podobno razpoloženju obsojenca na smrt.

Ko se trije ali širje Nemci najdejo, se organizirajo. Tako so navajeni in takšna je njihova vzgoja. Ko pa zgubijo svojega poglavarja, izgube glavo. So kakor učenci brez učitelja.

V deželi, kjer vsak posameznik čuti, da je podrejen svojemu predpostavljenemu, ne more biti zaupanja in se smisel svobode tolmači na svoj način. Tako so Nemci v nacional-socializmu poznali svobodo samo v okviru narodno socialistične doktrine. Izven tega okvira je bila svoboda zločin. Svoboda je nemogoča v deželi, kjer je tvoja prava dolžnost občudovanje voditelja. Ko so Nemci l. 1918. prišli do svobode, so se počutili ravno tako kakor črnci, ki so jih rešili suženjstva po ameriški državljanški vojni.

V zgodovini Francije in Anglije najdemo vse polno slučajev spora med suverenom in njegovimi podaniki. Večkrat so taki spori pripeljali kralja na morišče. Vsega tega v Nemčiji ne poznajo. V tisoč letih Nemci niso doživeli ene same resnične revolucije. Vse tri revolucije v letih 1525, 1848 in 1918 so spodeljene, ker se je narod rajše pokoril disciplini, kakor da bi prevzemer odgovornosti.

Take karakterne poteze nemškega naroda so dobavljale izvirno gradivo nemški vojski. Ko se je vojak vrnil iz vojske, je disciplino, podvrženost in poslušnost prinesel s seboj v civilno življenje. Te nemške lastnosti so ustvarjale najpreciznejše fotografične leče in najbolj zatočane kemične proizvode.

Nemci so v resnicu ljubitelji glasbe in romantike, ali te lastnosti padajo v sehco pred poveličevanjem boga: države in predvsem pred spoštovanjem do uniforme. Nemec v uniformi je bolj ponosen na svojo uniformo kot pa na svoje tri sinove.

Vladajoči razred Junkerjev, grofov in princev je bil skoraj vedno brez izjeme v rokah nekulturnih uniformiranov, ki jim je bila edina slast v življenju: komandirati. Preprosti narod, ki do l. 1867 sploh ni imel volilne pravice, se je zabaval z znanostjo in umetnostjo. Stoletja ni bilo v Nemčiji razrednega boja. Vsak razred je živel svoje posebno življenje in ves narod je bil razdeljen v dve skupini: razred vladajočih, brez kulture, zato pa oblastnih in razred kulturnih podanikov brez oblasti. Ves svet se je čudil in ni mogel razumeti, kako more narod proizvajati čudovita glasbena dela, gojiti literaturo in

znanost ter se vsakih nekaj desetletij—kljub temu—spušča v napadalne vojne.

Tradicija in oblikovanje sta proizvajala odlične častnike pod okriljem noblese, ali tudi ob popolnem pomankanju duhovne discipline, kar je rodilo pomilovanja vredne diplomate in državnike. Zato ta nacija velikih vojakov ni nikoli ustvarjala velikih državnikov. Zato je v Nemčiji tudi vladal večni spor med političnimi možmi in mislici, med duhom in vlado. Ta nedoslednost je brezdvoma edinstvena v zgodovini narodov.

Nemško družbo lahko primerjamo avtobusu na peti newyorški aveniji. Spredaj vodi avtobus vozač brez vsega nadzorstva. Nad njim udobno sedijo umetniki in znanstveniki ter občudojujo okolico, ne da bi vedeli, ali vozač tudi razume svoj posel. Če je vozač nesposoben, se bo vozilo zaletelo in potniki bodo v najboljšem slučaju razočarani . . .

Vedeti pa moramo, da se narod z vsemi silami otepa prevzeti kakršno koli odgovornost. Narod je bil zmeraj zadovoljen in celo srečen s svojo državo, udajal se je filozofiranju, muziki in znanosti. Državljeni so živeli na nekakem izoliranem otoku in se zadovoljili občudovati državno barko, ki je vozila mimo njih. Vsi so se posvečali svojim lastnim opravilom in popolnoma prepuščali vodstvo države kraljem in princem, maršalam in firerjem. Pri tem so bili zadovoljni, da jih državno življenje pusti pri miru.

Taka je bila Nemčija včeraj, taka je danes in taka bo verjetno tudi jutri. Reformacija vzgoje ne bo zadovoljila. Nemškemu narodu so potrebne predvsem osnovne lekcije o demokratizmu in posebno mu je potrebna pravilna ocena samega sebe; ocena lastnega duha, lastnih sposobnosti in lastne volje. Nemci se morajo naučiti poslušati glas ljudstva in se ljudskemu mnenju tudi prilagoditi. Švicarski pregovor pravi: "Kdor molči, je sovražnik svoje domovine."

Nemci so kimovi in tisti, ki so prepričani, da je je vrh državne piramide nezmotljiv in nepogrešljiv; prepričani so, da služijo svoji domovini, ideji in svetovnemu naziranju najboljše s tem, če samo kimajo in ploskajo. "Vodja misli za nas," to je geslo povprečnega Nemca, ki je geslo nedoraščenega otroka.

UREDNIKOVA POŠTA

Kaj vse je občutil slepec v tihu božični noči

Na postelji leži slok izstradan mož. Osivela brada ni počesana, ni obrita, pod obrvimi v globokih duplinah tičita dve kravji brakotini, kjer so se nekaj snehjale tista skrbne, dobrošune oči. Odeja in posteljina, Bog da je ne vidi, vse je prepleteno z krpo pri krpi. Iz postelje veje vonj po plesnobni. Slepce premišljuje in njegovo telo drhti ob misli, kako je bil nekaj let nazaj, ko je bil še čvrst in zdrav. Imel je pridne roke in žilave mišice. Delal in skrbel je rad, da so bili žena in otroci preskrbljeni in kako je bilo, ko je prišel druga leta nazaj iz tovarne na božični večer, komaj je utegnil večerjati; hitro jo je udaril po mestu od trgovine do trgovine kupovat za Jožka, za Miciko, za Majdičko in za ljubljeno ženo. Dolge, od dela izvlečene so bile njegove roke, pa so komaj objele vzdareve, katere je nakupil, da jih je pritovoril domov.

In doma! Oh, ne sme misliti kakšno veselje je bilo. Matevžek se je dvigal na prste in vtikal svoj droben nosek vseprvos, da je prekuenal svečni z mize. O, ti, ti; ali kdo bi ga zmerjal na božični večer. In nadalje premišljuje od onega dneva usodepolnega, ko je v tovarni prišel ob oči. Še sedaj, ko se spomini na to, mu pretrese mraz mozek in kosti. Kako je žena milo in bolestno zaplakala, ko so ga pripeljali domov. Lepo jo možje tolažili, mati, ne plakajte, ponesrečil se je. To je bila tolažba in odšli so.

Tako on premišljuje in zdiha. In v tem se ogliši polnočni zvon. Ob hladni peči se je zgnalo in zašepatalo boječe. Nato so se zmusalili skozi vrata prvi, drugi do zadnjega vsi. Zadnja je bila žena, ki je dahnila od

vrat sem proti postelji. Ata sedaj gremo k polnočnici. Slepce ni mogel odgovoriti. V sreča je zazeblo, da je potegnil borno odoje nase. Zvonovi so peli, pod zvezde je brnela tajna melodija, po hribih je trkala na okna, po dolinah je vasovala pri starčkih in babicah, ki so strmeli v jaslice. Tudi nad ubogim slepcem se je razlila polnočna gloria. Počasi, komaj vidno je snemala božična tajnost resničnost z njegovih licsen. Okrog ustnic se te popila v blagohoten smehljaj. Oblak z njegovega čela je gnil, celo posineli brazgotini v duplinah pod obrvimi sta vztrpetali. O, sveta noč, blažena noč so še spomile njegove ustnice. Tihomu se so se vrata odprla. Drsajoči koraki sedmerih so pripolzeli domov v sobo. Ali te zebe, ata? Ne, bil je odgovor. Mama, lačni smo, so jadikovali otroci. Mati gre in prinese v oblike krompirja, ki je čakal na številniku. In ubogi, nedolžni otročički so si tešili glad na božični večer.

H koncu pa želim vsem mojim znancem in prijateljem srečen Božič še posebno pa želeni božični ubogim fantom, ki se dalec od nas vojskuje. Želim in upam, da bo boste gotovo prihodnji božič obhajali doma pri svojih dragih, ki vas želijo pričakujete.

Tončka Jevnik.

Kupujte vojne bonce in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej porazeno sišče v vse, kar ono predstavlja!

Vabilo na zabavo in ples

Cleveland, Ohio. — Direktorji in ženski klub Slovenskega doma na Holmes Ave. priredita na Silvestrov večer na nedeljo, 31. decembra zabavo s plesom, katera se prične ob 8. uri zvečer. Igrala bo dobra orkestra. Vstopina za ta večer je samo 60¢ za osebo, to je zelo majhna vstopina.

Vabljeni so vsi delničarji in ostalo občinstvo, da se v polnem številu udeležijo te prireditve, ker je to zadnja v tem letu.

Torej le pridite na ta večer v Slovenski dom na Holmes Ave., vam ne bo dolg čas.

Se zmeraj, kadar sta kaj pridelila direktorji in ženski klub v tem domu, je bilo še zmerom veliko veselje in zabave med občinstvom, in tako bo tudi letos na ta večer. Poleg tega si bomo pa tudi segli v roke in si voščili veselo in srečno zmagoslavno novo leto 1945, da bi bilo tudi tega gorja že konec.

Torej ne pozabite na večer, 31. decembra. Pridite na zabavo in ples, da se med seboj malo razveselimo in malo pozabimo, da, pozabimo te strašne dni, katere skoraj vsak človek občuti. Zabavili se bomo lahko v pozne jutranje ure. Za lačne in žejne bo pa tudi preskrbljeno.

Zenski klub vam bo postregel z okusnimi sendviči, direktorji vam pa bodo postregli z najboljšo kapljico, katero hranijo nalači za ta večer.

Torej ne pozabite priti na Silvestrov večer v Slovenski dom na Holmes Ave.

Steve Mejak.

Slovan in drugo

Euclid, Ohio. — Bližamo se zopet k koncu leta 1944. V tem letu seveda smo dosti dobrega in slabega uživali, kaj pa še pride, je pa velika uganka. Bilo je že veliko govorjenja in pisanja, pa do danes ni še nihče uganil kaj bo in kdaj bo konec tega strašnega klanja. Ze zdavnaj so nam veliki preroki preverovali, da bo konec vojne, ampak koč je videti, postaja še lužja in trajala bo še dolgo. Res je, da je vsake stvari enkrat konec, tako bo tudi s to vojno. Je ravno tako kot s tistim farmarjem, ki je imel dva sinova. Eden je trdil, da bo drugi dan dež, drugi pa da bo lepo vreme. Pa je gotovo eden uganil.

Tako je z našo vojno. Nič ne ni vidi konca, ki bo enkrat prisel in na katerega tako želijo in težko čakamo. Do takrat pa bomo ostali veseli in razveselili se bomo, ko bomo svoje sinove zopet videli med namizjem. Seveda, povsod ne bo tistega veselja, tam ne, kjer se sinovi ne bodo nikoli več vrnili.

Kar nas je tukaj doma, uživamo svojo svobodo in gremo s društvem delom naprej. Tako je zopet prišel čas, da so naša društva imela svoje letne seje. Pevski zbor Slovan je imel izredno sejo dne 9. decembra, na kateri se je ukrepalo o veliko važnih stvari za prihodnje leto, ter izvolil tudi odbor.

Seja je bila dobro obiskana. Napravili smo vse načrte za spomladanski koncert, ki se bo vršil dne 22. aprila. Apeliram na vse, ki imajo veselje do

petja, da se nam pridružijo sedaj, ker pozneje se ne bo moglo sprejemati novih pevcev, da bi nastopili pri spomladanskem koncertu, ker so s tem težko tako za zbor kot za učitelja.

.

Naše vaje se vrše vsako

sotočno večer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., ob 7:30 uri zvečer, pod vodstvom Mr. Frank Vautera. Pustna sobota je še precej da-le, pa vseeno že sedaj vabimo, da pridete na našo zabavo, ki se vrši v mali dvorani.

.

Konečno pa vsočim vsem na-

šim dobrim prijateljem in pev-tem zborom Slovan vesele božične praznike in srečno in za- dovoljno novo leto!

Frank Rupert, preds.

Idealna dežela

— Na Japonskem sploh ne poznajo borbe za ministarske stolice.

— Kako to?

— Ker sede Japonci na tleh.

Sveti božič

Ali ste ga videli preko zemlji pripluti. Kdor ima dobrih pastirjev sreča ga še to noč začuti.

Prihite je angelj miru spet kot pred stoletji. Združil je drage preko daljave v nežnem objetu.

Je zvokov v tožbe turbo- jasnih polno nanesel v viharje duše dekliške zvezd je natresel.

Dvignil je starcu v tihu samoti dnevne

Vesti z bojišč**Umrli - ranjeni - ujeti****Corp. ANTON HOČEVAR**

Mr. in Mrs. Charles Hočevar, stanujoča na 15910 Raymond Ave. v Maple Heights, Ohio, sta prejela vest, da je bil njun 22-letni sin, Corporal Anton Hočevar 1. decembra v Nemčiji ranjen.

Anton je bil pred odhodom k vojakom v novembру 1942 zaposlen pri Richman Bros. Co., preko morja pa je šel prošlega decembra. V armadi služita tudi oba njegova brata, in sicer Pfc. Laddie v Novi Gvineji, Sgt. Charles pa v Franciji.

Pfc. JOHN T. BLASKOVIC

Ranam je podlegel v Franciji Pfc. John T. Blaskovic, star 27 let, sin Mr. in Mrs. Marko Blasković, 1027 E. 69 St., ki je bil pri vojakih izza letošnjega

William se nahaja pri vo-

KATRINA'S MILLINERY

6026 St. Clair Avenue

POSTREŽE ŽENAM IN DEKLETOM
z finimi kloboki, narejeni po vašemu okusu in naročilu; nogavicami; spodnjim perilom; rokavicami, itd.

Priporočamo, da obiščete našo trgovino, ko kupujete božična darila. — Cene zmerne. — Postrežba vladna.

SVETEK
FUNERAL HOME**AUGUST F. SVETEK**

Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bojniški avto na razpolago

V vašo udobnost za nakupovanje bodo naši dve trgovini odprtvi odslej do božiča od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer.

Imamo popolno zalogu igrač, šivalnih strojev, itd., ter popravljamo vsakovrstne električne predmete.

The American Appliance Co.

8209 SUPERIOR AVE. — GA. 3268
12427 SUPERIOR AVE. — GL. 9458

Vesel božič

in

Srečno novo leto**Sealtest**
MILK

THE TELLING-BELLE VERNON COMPANY

Pionirji že 50 let

Divizija National Dairy Products Corporation

3740 Carnegie Ave.

Endicott 1500

marca, preko morja pa je bil poslan prošlega septembra.

Blaskovic je dovršil East Tech High School in je bil pred odhodom k vojakom mesec dni član clevelandsko police. Zapušča tri brate, katerih eden se nahaja v armadi, in štiri sestre.

Pvt. WALTER C. GERCEVIC

Mr. in Mrs. Stephen Gercevic, stanujoča na 6311 St. Clair Ave., sta dobila obvestilo, da je 27. novembra umrl v Holandiji njun sin Walter, star 20 let, ki je bil 23. novembra ranjen v bojih v Nemčiji.

Pokojni mladenič je nekaj časa pohajal Ohio State universitet, pred vpoklicom v armado pa je delal pri Warner & Swasey Co. in Columbia Electric Co. Preko morja se je nahajjal samo dva meseca. Zapušča tudi tri brate, Pfc. Robert z zračno silo v Louisiana, Sgt. John v Texasu in William.

Pfc. WILLIAM A. BRADAC

Lahko je bil ranjen v akciji v Franciji 23. novembra Pfc. William A. Bradac, star 22 let, sin Mr. in Mrs. John Bradac, stanujoča na 19620 Ormiston Ave. v Euclidu.

William se nahaja pri vo-

znamenje

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

F. B. SERVICE STATION

E. 9th and LAKESIDE AVE.

Cherry 8830

Sunoto Gas — Oil — Lubrication

Frank Birtich, lastnik

E. 152 ST. RECREATION

809 East 152nd St.

MU. 9462

želi vsem svojim gostom in prijateljem veselle božične praznike in srečno novo leto!

LET US HELP YOU KEEP YOUR CAR IN SERVICE

Firestone
FACTORY-CONTROLLED
RECAPPING

(Grade A Quality
Cameback Used) **700**
6.00-16

NO RATIONING CERTIFICATE REQUIRED

CENTURY TIRE SERVICE

Joseph Dovgan, lastnik

15300 Waterloo Road

Vogal Calcutta Ave.

Telefon: KENmore 3536

**HOME EQUIPMENT SALES
COMPANY**

FRANK C. PERME

710 East 152nd Street

TRGOVINA S POHISTVOM

Vsem odjemalcem in prijateljem želimo veselle božične praznike in srečno novo leto 1945!

Jean's Beauty Shop

741 East 152nd Street

GLenville 8139

Našim ženam in dekletom priporočamo naš lepotilni salon v naklonjenost.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem Slovencem in Hrvatom!

Vesele božične praznike in sreče in miru polno leto 1945 želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

**MR. IN MRS.
ANTON MIHELICH**

830 Babbitt Rd.

IVanhoe 4511

Pri nas dobite vedno meso najboljše vrste ter prvo vrstno grocerijo. Prijazna postrežba.

M. H.

BOŽIČ V MAKEDONIJI

Naša miza je bila polnoštevno zasedena. Čakali smo kosišo v eni onih malih gostiln, kateri tu imenujejo han ali kafana; na nizkem lesenem pročelju pa je nosil aponosno ime "Hotel Skoplje". Živiljenje nas je vrglo v ta kot, v malo, raztrgano mesto, katero je pozimi popolnoma odrezano od sveta. Bil je božič. Hotel, po navadi vedno poln potnikov, je bil prazen. Domačini Makedonci na svete dni ne obiskujejo gostiln, ker bi bilo to grdo in nespodobno za dobrega kristjana.

Dolgočasili smo se in zevali, srebalci črno kavo in kadil kot Turki. Pogovor se, nikakor ni mogel razvozlati, dasi se je začenjal na vseh krajin. Nekdo je nekaj zinil o lovu na medvede, divje prasiče in lisice, rekel katero o kačkah in končabantarjih, pa zopet utihnil. Gospod učitelj, velik fant iz Užic, je hotel nekaj povedati, pa mu se ni posrečilo. Izgovarjal se je, da prehitro misli in da ne more izraziti, kar bi hotel, ker ima prepočasen jezik. Bilo je nekaj resnice na tem. Zakaj vsako besedo in z veliko muko izgovorjan stavek je razlagal s potezami obraza, s krivenčnjem ust in miganjem z ušesi. Radi te hvalevredne sposobnosti smo ga imenovali — strogo med seboj seveda — osliča. Kadars je bil dobre volje, tegi ni smatral za žalitev. Gospod poročnik, doma nekje iz Banata, vedno zelo vesel človek, je bil danes kisel in pust kot deževno vreme. V pogovoru se je često spominjal žene in otročica, kako da sta na gorkem, in kako on, revež, gine od same slabe volje, čeprav je imel pred seboj poliček ljube rakije.

Carinski upravnik je bil človek srednjih let, nizkega in zlatega stasa z izredno glavo, nizkega, kakor izpahnjenega čela, gosto zasenčenih majhnih črnih oči, koničaste bradice in belih, močnih, dolgih zob, da bi mu jih zavidil volk. Kadars se je zasmehal, je napravil vtis neresca, posebno še, če je njegova, že teden starja brada ščetinošno štrela na vse strani. Čeprav na videz divji, je bil brezmejno dobra duša, saljivec in celo duhovit, ako je nanesla prilika, da je govoril o kontrabantu; imel je neizčrpno bogato domišljijo. Danes pa je sedel klavirno in nič se mu niso svetili zobje. Doma je bil iz Beograda, na kar je bil zelo ponosen, posebno, če je pikal učitelja. Po njegovem mnenju so namreč vsi Užičani nekoliko prismojeni. Imel je eno samo slabu navado, da je namreč rad kaj dobrega pojedel in popil. Redko kdaj je bil zadovoljen s preprosto makedonsko hrano, ki obstoji samo iz dveh jedi, fižlove in paprikove, in sicer iz onih hudih paprik, o katerih pravijo Makedonci, da lahko potetiš kot ptica, če jih pojese sam, brez kruha in rakije. Poleg teh dveh glavnih kuhinjskih izdelkov prevladuje vse leto ovčje meso in jagnječevina.

Nedzadovoljstvo n je g o vega želodca je vedno imelo za posledico dolg samogovor, če ga je kdo poslušal ali n. "Takole je na primer modroval: "Vidiš, bratec, to ljudstvo je kot živina . . . Fižol na fižol, paprika na papriko, vse leto ovčje meso in jagnječevina, da začneš mermati kot ovc — Bog nas varuj! Dobro vino jim je dal Bog, pa ti ga pokvarijo, da postane kis, ker ne znajo pretakati, živina. Da je tale gos pri nas pečena, lepo rumena, bratec, vseh deset prstov po vrsti si obližeš! Da, po vrsti drugega za drugim!"

Ko je tako grmel na Joco, je ta vrgel karte predenj in načrtil dvojno porceljo mrtvaške pijače.

"Saj je, kar je: enkrat izgubiva midva, drugič ona dva, kaj sitnariš," popravlja Joca upravnikovo slabo voljo, ki godrnja največ iz navade.

"To ljudstvo, vedi, ne zna živeti; ima, pa ne zna. Naj jih

vse skupaj zlodej . . . Daj še pol litra, Krsta!"

Tako se po navadi končava njegov samogovor.

Inženir, postaven fant, izobrazen, mračen po len, bi najrajši vsem vsilil svoje mračnjavaško naziranje o svetu, radi česar je imel dolge prepire s poročnikom Joco. Joci namreč nikakor ni šlo v glavo, da vse človeško delo, trpljenje in muke vodijo v ič in da je sploh vse ničeve. Preprost in delaven, jezil se je na vso moč.

Gospod kapetan, osrednja postava, telesno in uševno, ki je v vojski napredoval do kaplarja do častnika, je bil straten in razumen lovec, kakor je govoril sam o sebi, čeprav so mu se zdeli beli lepi, ali kakor je sam večkrat dejal, "inteligentni". Imel je psa navadne ovčarske pasme. Če smo hoteli podražati njegovega gospodara, smo ga klicali za "kodra." Nato je seveda sledilo dolgo razpravljanje.

"Moj pes, prosim, je čistokoren, pravi kribinalen hrt — da! — ni to navaden kužek, on je čisto kribinalen pes."

Hotel je reči kriminalen ali policijski pes. Bog ve, kje je pobral to besedo, ki mu je bila neizmerno všeč. S svojimi izrazi je zabaval vso družbo. Kadars je bil inženir dobre volje, je govoril z njim v samih takih spakdednih besedah, ki jih je kapetan kar poziral.

Še en zdravnik in gospodična uradnica, pa vam je predstavljeno vse naše omizje. Vsi pa

znamenitosti smo zavedeni ni smeli niti nečesa. In tako sledi razgovor na temi: "To ti je higijena!"

Po tih se pljuje, pometa, še psi se zatekajo semajk, mi pa pijemo to vodo. O jaz, jaz pijem zato samo vino, in če si pameten, pij ga tudi ti! Ali se ne bojiš tufusa? Potem boš pa vzdihoval in javkal, boš . . ."

V njegovo pridigo se vmešata hkrati Joca in inženir: "Dovolj o tem, Lipe!" Tako se je namreč imenoval naš upravnik. "O higijeni ne ti ne mi ničesar ne razumemo, zato pa rajši molči! Le naš kapetan, on razume, mar ne?"

Kapetan Miča (Mihael) se blaženo nasmeje — ni razumel zbadljivke — ter še pristavi: "Da, jaz sem čital o hineni, to je odlična, inteligentna stvar."

Besede nesrečnega kapetana so izviale glasen krohot. Da bi oslabil njegov vtis, nas inženir vse skupaj povabi, k sebi na baklavo. Predlog je bil navdušeno sprejet, samo upravnik se je srametljivo pomislil: "Ce bo kaj vinca pri tebi, sem te hotel vprašati."

"Bo, seveda bo."

"Potem pa prideva, jeli?" se okrene k meni. "Vsi pridemo, veš, tudi gospodična!"

"Da, da, se razume, da vsi," pritrdi ostala družina. Razšli smo se v najlepši nadi na dober prigrizek in lep večer.

Baklava je običajna narodna slastica, neke vrste kolač z orehi in rozinami, čez in čez polit z medom ali šerbertom (kuhanim sladkorjem). Ta kolač je obeležje božičnih praznikov, zato ga ne sme manjkati v nobenih številkah. Pravijo, da je baklava turškega izvora. Poleg nje mora biti tudi vino in kuhana rakija. Gostu, ki pride voščiti praznike, postrežbo z vinom in kosom baklave.

Domov grede sem srečeval seljake iz bližnjih vasi, kljub slabemu vremenu lepo praznično oblecene v slikovitih narodnih nošah. Fantje so nosili snežno bele srajce, na prsih in rokah bogato okrašene z lepo narodno vezenino v izbranih barvah, dekleta in žene pa bele platnena krila s črno obrobljenimi telovinkami, takisto polnimi vezenin. Vse je navdušeno pozdravljalo.

"No, da! Saj imaš prav," mu pritrdi upravnik.

"Kasta, prinesi še čaja, pa dobro ga zali!"

Gazda Krsta je šel pravkar po vodo. Vodnjak, imenovan, "bunor", je bil v kotu sobe, pokrit z deskami. Iz njega se je pomajala glava, za njo rame-

"Odkod pa ti?" ga začuden vpraša inženir. "Rasteš kot iz zemlje!"

"Ne izpod zemlje, bratec," se kratko odreže gazda. "Saj vidiš, da nosim vodo!"

"Vodo?" se začudi vsa družba. "Vodo iz te luknje," se ponovno začudi inženir.

"To ni nobena luknja, gošpod žinir" — tako ga je imenoval naš gostilničar — "ampak bunor, veste, bunor," reče naš ošir nekoliko užalen.

"Bunko! Ti v sobi! Ti nas lahko pomečeš vanj, če smo malo v rožicah in če te je volja!"

"Veš, tudi takim rečem, kot ti praviš, je nekdaj služil. Bilo je to v času turške vladavine, ko nismo bili nikdar varni pred nasilji. Pa se je dalo včasih lepo poplačati milo za draga, saj smo zvedeti ni smeli niti. In takole shrambe, ali kakor je pripravljen, da mu pripraviš, je nekaj včasih kaj pripravne, če je bilo treba . . . Mnogokaj mi je pravil ded. Pa tudi sam se spominjam, da smo v času uporov tu doli shranjevali marsikaj . . . Kasneje smo ga očistili in poglobili in je sedaj prav dober vodnjak; celo v suši daje čisto in okusno vodo. Veš, boljša je kot v jezeru in Drinu. Gotovo niti in Beograd nimate boljše," se je ponosno razgovoril naš gazda Krsta.

Tu se vmeša večno nezadovoljni upravnik in zobje se mu nevarno zabišče. "Vidiš," se obrne k meni, "ti, ki se razumeš na te reči: to ti je higijena!"

Za vse so bili prihajajoči prazniki dovolj grenki. Upravnik je poskušal zabavati gospodično s pripovedovanjem o najnovnejših tihotapskih potezah, spremljajoč svoj govor s škričenjem smešno majhnih oči, pa se mu ni posrečilo. Ob drugi prilikli bi se mu vsi prav prisrečili, danes pa je bilo razpoloženje zelo slabo. V obupnem stanju dolgočasja je inženir predlagal kvartanje.

Strnili smo se okoli vijugaste mize in si naročili mrtvaške pijače, to je slab čaj, dobro zališ s sliškovko.

As-pik-osmica je sikalo po nizki sobi, napoljeni z goščnim tobakom in bukovim dimom. Prvi je prihajal od nas, drugi pa iz majhne, nerodne pločevinaste pečice, ki se je kakor stara koklja čeperiila prav na sredi sobe. Zdaj pa zdaj so se odprala vrata pred kakim novim gostom turške vere, ki je stopil na kozarec rakije. (Vina ne pijejo — pravijo, da je po koranu prepovedano, o sliškovki pa da nič ne piše.) Val ledeno mrzlega vetra na m je vselej planil pod noge, nakar smo jih vse hkrati kot na povelje pri vzdignovali. Jezno smo se obrali k novemu gostu in kričali nanj, se preden je bil notri:

"Zaprite no, prosim, kaj vraka odpirate celo uro!", čeprav je prisile takoj zaprl. Poročnik pa jih je vpraševal, ali imajo doma vrata, nakar mu je sam zase odgovarjal upravnik: "Vrata, kajpak! Leso, kakor pri ovčji staji. Leso, pravim! Joca, kaj spis? Daj no, daj! O, da te vse zlodi poneso! Rekel sem ti, kaj ti nisem rekel? Zakaj ne greš spat? Kakor bi še nikoli ne spali! Spis pri kvartah — kdo je še videl kaj takega? — Dremalo, v posteljo pojdi! Radi tebe sem izgubil . . ."

"Bo, seveda bo."

"Potem pa prideva, jeli?" se okrene k meni. "Vsi pridemo, veš, tudi gospodična!"

"Da, da, se razume, da vsi," pritrdi ostala družina. Razšli smo se v najlepši nadi na dober prigrizek in lep večer.

Baklava je običajna narodna slastica, neke vrste kolač z orehi in rozinami, čez in čez polit z medom ali šerbertom (kuhanim sladkorjem). Ta kolač je obeležje božičnih praznikov, zato ga ne sme manjkati v nobenih številkah. Pravijo, da je baklava turškega izvora. Poleg nje mora biti tudi vino in kuhana rakija. Gostu, ki pride voščiti praznike, postrežbo z vinom in kosom baklave.

Domov grede sem srečeval seljake iz bližnjih vasi, kljub slabemu vremenu lepo praznično oblecene v slikovitih narodnih nošah. Fantje so nosili snežno bele srajce, na prsih in rokah bogato okrašene z lepo narodno vezenino v izbranih barvah, dekleta in žene pa bele platnena krila s črno obrobljenimi telovinkami, takisto polnimi vezenin. Vse je navdušeno pozdravljalo.

"No, da! Saj imaš prav," mu pritrdi upravnik.

(Dalje na 5. strani)

PRINCIPALNO IN VPISITE SE, DA Boste POMAGALI VOJNEMU NAPORU PRI

OSBORN

5401 Hamilton Ave.

METROPOLE CAFE

J. J. Vidmar, Prop.

5502 ST. CLAIR AVENUE

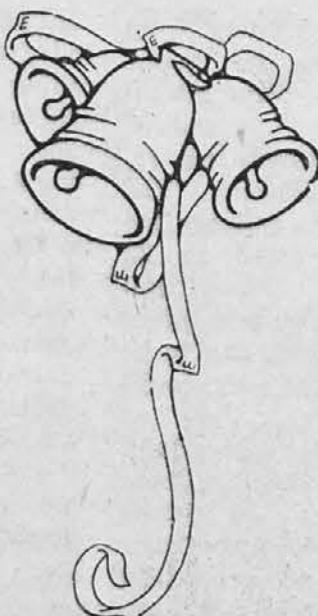
Želimo prav veselle božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

PROGRESIVNE SLOVENKE

krožek št. 1,

WATERLOO ROAD

se želijo iskreno zahvaliti vsem Slovencem in Hrvatom, kakor tudi vsem drugim, ki so darovali v gotovini, živilih in obleki za naš trpeči narod v Jugoslaviji. Pokazali ste, da verujete v veliko zapoved: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe."

Želimo vsem

vesele božične praznike in srečno novo leto z gorečo željo, da bi prineslo novo let mir in blagostanje vsem narodom širom sveta.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČE
POLNO NOVO LETO 1945 ŽELI VSEM

LUSTRIK TOOL CO.

PETER LUSTRIK, lastnik

Želimo prav vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Gornik's
Stores for Men

DVE TRGOVINI S MOŠKO IN DEŠKO OPRAVO

6217 St. Clair Ave.
715 East 185th St.

Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost in se priporočamo za v bodoče!

Nekdo predlaga, da zapojemo

BOŽIČ V MAKEDONIJI

(Nadaljevanje s 4. strani)

"Hristos se rodi, kuma."
"Va istinu se rodi, kume."
Ljudje so hiteli v cerkev. S seboj so nosili polne torbe mastevine baklave in svinjske pečenke. Po starem običaju zakolje Makedone za božič mladega prasiča, za veliko noč pa jagnje; po dolgih in strogih postih to kaj dobro de — zakaj nikjer se tako strogo ne držajo posta kot v Makedoniji. V cerkvi in okoli nje je bilo vse polno ljudi pozno v noč.

Mi pa smo tavali na sestanek po vijugastih, tesnih in mračnih ulicah. Temno je bilo kot v rogu. Le nekoliko petrolejk je žalostno brile na vogalih. Megla je bila tako gosta pa mrzla, da sem se le s težavo spoznal. Na voglu neke hiše trčim z upravnikom.

"Hvala Bogu, da sem te našel, sicer ne vem, kako bi prijadral do inženirja. Dva meseca sem že tukaj, pa še ne poznam teh vratiljku. Na Dunaju se nisem izgubil, tu pa že dvakrat, čeprav je samo 700 hišnih številk. Ne bi verjel, če ne bi skušal. Sam zlodej jih je učil zidati."

"Ne baš zlodej, pač pa razmore. Saj, vidiš, kako ozke in stisnjene so ulice, nekatere so komaj dva koraka široke. Mislim, da je vse to bilo radi strahu pred Turki. Poglej samo turški del mesta! Vsaka hiša ima tam obširen vrt in dvorišče, ki pri kristjanah, tudi najbogatejših, ne najdeš."

"Kar je res, je res, velike reve so bili ti ljudje, sicer ne bi tako stlečili svojih bajt."

"Povej mi no, ali greva prav."

"Počakaj malo! Na levo reka, pred nami jezero — prav, zdaj zadnja ulica na desno, tretja bajta, tu stanuje on. Dobra sva! Samo pohitiva, ker je že kasno."

Ozka sobica je komaj sprejela vso družbo. Na sredi čumante, kot jo imenuje njen gospodar, je stala pogrenjena mizica, šepasta na vse štiri. Po vsej njeni površini se je šopirila baklava. V kotu so dostojanstveno stale ogromne steklenice ohridčana in stružana. To je namreč najboljše vino v vsej zapadni Makedoniji.

Gospodijoči smo posadili na častno mesto nasproti našemu domaćinu. Jaz in učitelj sedla na vogal, upravnik in poročnik pa vsak za eno stran mize. Kapetan je prišel nekoliko prepozno. Za kazen je dobil mesto na krovčku med mojimi in učiteljevimi nogami.

"Hajd, pa naj bo na zdravje najprej domaćinu, potem pa še nam" nazdravi upravnik kot najstarejši član družbe.

"Hristos se rodi, va istinu se rodi," odgovarjam med žvenketanjem kozarcev vseh mer in oblik. Jaz na primer sem imel ogromen pivski kozarec, ki meri pol oke (oka je stara mera, ki drži nekaj več kot en liter), kozarec mejega soseda pa je meril 'samo' eno tretjino oke... Iz vase za rože je pil upravnik, iz kuhijskega lonca, ki je držal pol litra, če ne več, poročnik, iz precej obsežnih skodel pa inženir in kapetan. Pravi kozarec za vino je imela samo naša gospodinja. Sicer je ta kozarec uporabljal inženir za čiščenje zob... To smo ji povedali takoj, pa se ni nič jezila, ker je vendarle lepše piti iz kozarca kot iz ilovnatega lonca.

Naš inženir je bil prikuljiv človek, gospodična pa tudi, poleg tega še edino dekle v družbi. Nič čudnega, če smo jo vsi nekoli po strani gledali. Ali ona je odgovarjala samo enim očem — pogledu na sreča domaćina. Jaz pa sem to prvi opazil, za menoj moja sosedka. Upravnik me samo pogleda pa reče: "Pijmo, bratce, saj smo itak sami."

Nekdo predlaga, da zapojemo

neko makedonsko pesem.

"Alo, saj jo vši znate."

Poročnik Joca začne prvi z visokim tenorjem.

"Jaz bom pa čez," pravi upravnik in inženir pristavi: "Začnite no, da se ne bom sam drl."

"Andon ide od čaršija, aman, aman od čaršija..."

Ves zbor je potegnil glasno, da so tresle deske v slabem stropu in je padal omet na baklavu. Lahka majhna mizica je poskakovala ob udareih nog in je gugala pod pritiskom rok.

"Va roci ošamija aman, aman ošamija."

Vo šamija suho grožđje aman, aman, suho grožđje."

"Na zdravje! Hristos se rodi!" Lomili smo baklavo in jo zalivali z dobrim vincem.

"Ej, ali nima gospodična zame nobenega pogleda?"

"Saj ne morem vse hkrati gledati."

Tam se je že vnelo, gorelo je žgalno iz oči.

"Veste kaj," predlaga učitelj, ki ga je že nekoliko imel, "pojmo najprej pesmi teh krajev, potem pa vsak svojo!"

Še skupili svatovite, se skupili svatovite, svatovite tureljkovci.

Rumba, rumba, rumba...

Rumba... posnema boben na svatbi. S to rumbo se je končala vsaka kritica. Poslednja je bila tako gromovita, da so se kljub pozni uri začeli zbirati ljudje pod našimi okni. Posebno učiteljev glas je razbijal kot grom. Njegove oči so bile radi vina, ki mu je stopilo v glavo, dvakrat bolj smešne kot ponavadi.

Upravnikovi zobje so se svetili kot slonova kost, nevarni pa so bili le baklavi, ki jih tudi drugi nismo prizanala.

Kar se obrne name s prošnjo, da bi jim zapel "Gor čez izaro..."

"Veste, ko sem bil pred dobrim letom v Slovéniji, mi je izmed vseh ta pesem najbolj ugajala. Bom tudi jaz pomagal."

Toda ni počakal, da začneva skupaj. Zarjul je, da je šlo skoz ušesa. Za njegovim riganjem pa se je lovil moj glas kot lajež psa, ki sledi zverini. Vsa družba se je krohotala. Dejali so, da ščnikjer in nikoli niso slišali takega dvospева. No, čudnega ni bilo nič...

"Vidiš, midva jo znava urezati! Tako, da se čuje in razlega," se je obrnil upravnik k meni in lice mu je sijalo od veselja.

"Veš, glas imam, samo malo težke so vaše pesmi."

Pesem se je vrstila za pesmijo, vmes smo pridno praznili bokale in si pripovedovali dogodek zadnjih dni. Gost tobakov dim je vse ovijal in se gestil pod stropom v oblak. Kapetan je izginil, da niti opazili nismo kdaj. Nocoj ni bilo nobenega, ki bi ga poslušal, zato se je užaljen izmuznil. Inženir in gospodična sta se prepričala. Zdo se mi, da o čustvih in razumu. Prve je branila kajpek ona, razum pa seveda on. Mahala sta z rokami, iz oči pa so se jima usipale iskre...

Popolnoma sta pozabilna na nas, in zdi se mi, da niti našega odhoda nista opazila.

Sel sem zadnji, no ge so me še nosile, samo v glavi ni bilo vse prav.

Najprej nikakor nisem mogel najti vrvice, s katero se odpirajo vrata. Ko sem jo po dolgem iskanju vendarle našel,

povlečem, tedaj pa se mi zažene v obraz ledeno hladen veter. Zavijem se tesneje v sukno in potisnem klobuk globlje. Samo nikakor me ni hotel ubogati in stati, kot se spodobi. Nazadnje sem ga pustil sedeti na temenu. Padal je gost, ledeni dež. Urno ubrem proti domu. Te mračne, vijugaste ulice, polne blata in luž! Te hiše, vse po turško zidané: ne enega okna nimajo, ki bi bilo obrnjeno na ulico in ki bi lahko dalo vsaj malo svetlobe — popotniku. Po dobrini poluri tavjanja se mi zazdi, da ne grem prav. Obenem se pokaže pred menoj nekaj črnega, ki se je prav na vrhu svetila. V daljavi sem razločno slišal šumenje jezer. Pod nogami pa se mi je začelo udirati. Sklonim se in doženem, da je okoli mene samo blato in trava. Lepo — šel sem vprav v nasprotno smer in zdaj stojim v močvirju. Zjasnilo se mi je. Udarim jo nazaj, kolikor se je dalo hitro.

Kar začujem za seboj korake.

Rekel bi, da je ženska, samo kaj

bi delala tod v tej uri. Makedonci namreč ležejo in vstanjejo s soncem. Posebno zvečer ne vidijo ženske same na ulici. Na voglih pač, na oknih tudi, toda na ulici ne. V takih mislih se ozrem in — naša gospodična hiti, hiti, kar more.

"Kam bežite, gospodična?"

"Domov, od tam, od njega."

"Kako, da Vas ni spremilja?"

"Temu je kriva..."

"Kaj je krivo?"

"Veste — teorija!"

"Teorija?" se začudim jaz z odprtimi ustimi.

"Pa pravi, da je sedaj moj pristaš, saj veste, da smo se prepirali. Veste, in..."

"Toda, saj obadvaj skupaj ne razmeta mnogo o tem, o čemer sta govorila. No, tudi jaz ne vem veliko..."

"Ali mislite, da gre za razumeti ali ne razumeti..."

"Za kaj pa potem gre?"

"E, da, Vi ste tako..."

"Kaj?"

"Nič Vas ne maram!"

"Le pogumno! Nazadnje ste se radi lepšega ujezili in zbežali. Ali ni tako?" Čudil sem se svoji bistrosti. Zavist ima vedno dobre oči.

"Morda je res tako, kot pravite. A kje je Vaš klobuk, gospod?"

"Moj klobuk? Hm, da, pozabil sem ga."

"Ali niste tudi Vi iskali nekega pojasnila, pa pri tem izgubili klobuk?"

"Jaz? Da, iskal sem, dolgo sem iskal in naposled našel..."

"Kaj?"

"Veste, pojasmilo o teoriji kreantanja nog z megleanimi možganimi."

Oba sva se prav od srca namajala. Vsak je iskal svoje pojasnilo.

"Da, ali meni ni žal za Vaše."

"Verjamem, a meni je žal za Vaše."

"Lahko noč, gospod!"

"Na svidenje, gospodična!"

Obrnila sta se na peti in održela proti svojemu stanovanju.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo vsem našim prijateljem za naklonjenost v letu 1944, ter želimo vsem vesle božične praznike in srečo polno novo leto!

GRDINA HARDWARE

6127 St. Clair Avenue

ENDICOTT 9559

"You can get it at Grdina's"

PAULINE'S TAVERN

1245 East 55th St.

Vsem našim cenjenim gostom, prijateljem in znancem želimo najlepše božične praznike in srečo novo leto 1945! Obiščite našo gostilno, kjer vam bomo vedno postregli z najboljšim pivom, vinom in okusnim prigrizkom.

Vesel božič in srečno novo leto želimo vsem odjemalcem, prijateljem in znancem!

OHIO FURNITURE & MUSIC COMPANY

6321-23 St. Clair Avenue

ENDICOTT 5016

Priporočamo našo trgovino v naklonjenost

JOSEPH J. SMOLE JR.

6112 Glass Ave., EN. 6963

BONDED WINERY NO. 191

Vsakovrstna vina prodajamo na drobno in na debelo.

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

Army & Navy News

JOSEPH J. YERRICK KILLED IN HOLDUP

Home on a ten-day furlough is A/C Joseph Zupancic, son of Mr. and Mrs. Joseph Zupancic, 1079 East 76 Street. A/C Zupancic is stationed at the Air Cadet School in San Antonio, Texas. He has been in the service for 22 months. Three of his brothers are in the service. They are: 2nd Lieut. Ernest with the Air Corps Hdq. in China, 1st Lieut. Louis in the Aircraft Coast Artillery stationed in Camp Bliss, Texas, and Adolph Soundman 3/c in the U.S. Navy. Adolph left for the service a few weeks ago. He is stationed in San Pedro, California.

Petty Officer 1/c Henry Skidell, son of Mr. and Mrs. Joseph Skidell, 1230 East 168 Street arrived home on furlough after 22 months of service with the navy in Italy, France and North Africa.

Home on a short furlough from Camp Shelby, Miss., is T/Sgt. Anton J. Bokal, visiting his wife, the former Eleanore Dolenc, and eight-month-old son. His parents are Mr. and Mrs. Anton Bokal, Sr., 731 East 157 Street. T/Sgt. Bokal will leave for camp on Dec. 26th.

Pfc. John F. Podbevsek, son of Mr. and Mrs. Louis Pugel, 14912 Sylvia Avenue, is home on a 30-day furlough after service overseas with the U.S. Marines. He entered the Marine Corps in June, 1942, and was sent overseas in September of that year. This is his first furlough.

On furlough from Fort Benning, Ga., is Sgt. Val Pakis, son of Mr. and Mrs. Anton Spendal, 976 East 77 Street. He is serving with the paratroops.

Recently promoted to the rank of Lieut. (j.g.) in the U.S. Navy, was John Kuhar. His wife Edith, is the daughter of Mr. and Mrs. Joseph Modic, 315 E. 156 Street.

Lieut. Kuhar is stationed in Corpus Christi, Texas, where his wife is also residing. His address is: Lt. (j.g.) John Kuhar, I.R.D., Rodd Field, Corpus Christi, Texas.

Slovene School Program At S. N. D. Tomorrow

In commemoration of the 100th Birthday of Simon Gregorčič, noted Slovene writer and poet, the boys and girls of the Slovene School of Slovene National Home, St. Clair Avenue, will present a Christmas program, consisting of solos, duets, and a play entitled "Cista vest," tomorrow, December 24th. The program will commence at 3 p.m. in the auditorium of the S.N. Home.

Following the program and one act play, Santa will be on hand to distribute gifts.

In Hospital

Mr. Anton Stefancic, 890 Rudyard Rd., is confined to Huron Road Hospital. Friends are requested to visit him.

Mrs. Albina Andrew, daughter of Mr. and Mrs. Louis Pugel, 14912 Sylvia Avenue, recently underwent an operation at East End Hospital. Friends may visit her.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio

722 EAST 185TH ST.

KENMORE 1166

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
We carry all the
Popular Brands

ATTENTION! Get your
CASE BEER at
Tino Modic's

6030 St. Clair Ave.
EN. 9691

We carry all the
Popular Brands

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

MEMBER
THE PHOTOGRAPHIC SOCIETY OF AMERICA

MEMBER
THE PHOTOGRAPHIC SOCIETY OF AMERICA

EX. 2134

BEROS STUDIO
6116 St. Clair Ave. Tel. EN. 0670
Open daily as usual. Sundays by Appointment only

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy
U. S. War Bonds & Stamps

DECEMBER 23, 1944.

6221 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

NAKOPRAVNOST

6221 St. Clair Avenue
Henderson 531